

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 661/2015-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Dávidom Štefankom, Advokátska kancelária, Kutlíkova 17, Bratislava, pre namietané porušenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tpo 52/2015 a jeho uznesením zo 6. júla 2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tpo 52/2015 porušil základné právo [REDACTED] na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jej právo na slobodu podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4 Tpo 52/2015 zo 6. júla 2015 zrušuje v časti týkajúcej sa zamietnutia sťažnosti [REDACTED] proti uzneseniu Okresného súdu Nitra sp. zn. 33 Tp 107/2015 z 26. júna 2015 a vec v r a c i a Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 355,72 € (slovom tristopäťdesiatpäť eur a sedemdesiatdva centov), ktorú je Krajský súd v Nitre povinný vyplatiť na účet advokáta Mgr. Dávida Štefanku, Advokátska kancelária, Kutlíkova 17, Bratislava, do dvoch mesiacov právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] vo zvyšnej časti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 661/2015-16 zo 6. októbra 2015 bola prijatá na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) pre namietané porušenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „dohovor“) postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tpo 52/2015 a jeho uznesením zo 6. júla 2015.

Podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prerokoval ústavný súd túto vec na neverejnom zasadnutí, keďže sťažovateľka v podanej sťažnosti z 11. augusta 2015 a tiež krajský súd vo vyjadrení z 2. novembra 2015 vyslovili súhlas, aby sa upustilo od ústneho pojednávania. Ústavný súd vychádzal pritom z listinných dôkazov a vyjadrení nachádzajúcich sa v jeho spise.

Zo sťažnosti vyplýva, že uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 33 Tp 107/2015 z 26. júna 2015 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“) bola predĺžená lehota väzby sťažovateľky (popri iných obvinených) do 13. novembra 2015. Po oznámení tohto uznesenia sťažovateľka podala ústne do zápisnice proti všetkým jej

týkajúcim sa výrokom sťažnosť. Písomné odôvodnenie sťažnosti podané jej obhajcom JUDr. M. [REDACTED] bolo okresnému súdu doručené 1. júla 2015.

Uznesením krajského súdu č. k. 4 Tpo 52/2015-159 zo 6. júla 2015 bola sťažnosť podaná sťažovateľkou zamietnutá, pričom krajský súd konštatoval, že ústne do zápisnice o výsluchu zahlásená sťažnosť nebola sťažovateľkou, ale ani jej obhajcami bližšie písomne odôvodnená do konania neverejného zasadnutia krajského súdu.

V skutočnosti obhajca sťažovateľky po nahliadnutí do spisu okresného súdu zistil, že písomné odôvodnenie sťažnosti doručené okresnému súdu 1. júla 2015 nebolo vôbec okresným súdom predložené krajskému súdu. V spise sa nachádza úradný záznam k podanému odôvodneniu sťažnosti, z ktorého vyplýva, že sudcovi pre prípravné konanie nebola táto písomnosť predložená a sudca bol o nej informovaný až 14. júla 2015.

Podľa názoru sťažovateľky výlučne vinou okresného súdu došlo k pochybeniu tým, že písomné odôvodnenie sťažnosti nebolo predložené krajskému súdu, čo malo za následok porušenie jej práva na spravodlivý proces. Totiž ani zahĺásenie sťažnosti do zápisnice bezprostredne po vyhlásení uznesenia nesmie obvinenému znemožniť písomne reagovať v rámci opravného konania na skutkovú a právnu argumentáciu súdu prvého stupňa uvedenú spravidla v odôvodnení napadnutého uznesenia. V takom prípade je potrebné obvinenému poskytnúť na písomné doplnenie jeho sťažnosti primeranú dobu, ktorej dĺžku treba prispôbiť povahe vydávaného rozhodnutia v danom type konania. Ďalej sťažovateľka trvá na tom, že v žiadnom prípade neboli splnené podmienky na predĺženie jej väzby až do 13. novembra 2015, pretože v jej prípade nie sú preukázané žiadne konkrétne skutočnosti odôvodňujúce trvanie dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Ďalej je z pohľadu sťažnosti podstatné, že vyšetrovanie neprebíha urýchlene. Všeobecné sudy neskúmali individuálne trvanie dôvodov väzby u každého z obvinených zvlášť, pretože iba paušálne konštatovali ich existenciu u všetkých obvinených. Vo veci už bolo vykonaných 99 % dôkazov a dokazovanie, ktoré ešte treba vykonať, neodôvodňuje predĺženie väzby až do 13. novembra 2015.

V závere sťažovateľka zdôrazňuje, že pochybenia pracovníkov súdu nemožno pričítať na vrub jej, ale ani obhajobe.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 4Tpo/52/2015 uznesením zo dňa 06.07.2015 porušil základné právo sťažovateľky, [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na slobodu podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 06.07.2015, sp. zn. 4Tpo/52/2015 sa zrušuje.

3. Okresný súd v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 33Tp/107/2015 uznesením zo dňa 26.06.2015 porušil základné právo sťažovateľky, [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na slobodu podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

4. Uznesenie Okresného súdu v Nitre zo dňa 26.06.2015, sp. zn. 33Tp/107/2015 sa zrušuje.

5. Okresnému súdu v Nitre sa prikazuje, aby sťažovateľku [REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ] prepustil neodkladne z väzby na slobodu.

6. Sťažovateľke [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 355,72 Eur (slovom Tristopäťdesiat Eur a sedemdesiatdva centov), ktoré je Krajský súd v Nitre povinný vyplatiť na účet Advokátskej kancelárie Dávida Štefanku, so sídlom Kutlíkova 17, 851 02 Bratislava, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

Z vyjadrenia predsedu krajského súdu sp. zn. Spr 1254/15 z 2. novembra 2015 doručeného ústavnému súdu faxom 3. novembra 2015 a poštou 9. novembra 2015 inter alia vyplýva, že nemôže byť krajskému súdu vytýkané, že nemal k dispozícii sťažnosť

sťažovateľky z 29. júna 2015, pretože na tom, že mu nebola doručená, nenesie žiadnu vinu. Vychádzajúc z prednesu sťažovateľky pri jej výsluchu na okresnom súde, možno predpokladať, že sťažnosť obsahovala argumentáciu uvedenú už pri výsluchu, a preto skutočnosť, že krajský súd písomnú sťažnosť nemal k dispozícii, neznamená, že by to malo významný vplyv na práva sťažovateľky ako obvinenej, a tým menej na zákonnosť dôvodov trvania jej väzby. Vzhľadom na uvedené predseda krajského súdu navrhuje sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Z repliky právneho zástupcu sťažovateľky zo 16. novembra 2015 doručenej ústavnému súdu 23. novembra 2015 vyplýva, že sa s vyjadrením predsedu krajského súdu absolútne nestotožňuje. Skutočnosť, že krajský súd nemal sťažnosť podanú sťažovateľkou k dispozícii, nebolo zavinením sťažovateľky, ale ani obhajoby. Krajský súd mal vedomosť o tom, že sťažovateľka podala sťažnosť do zápisnice bezprostredne po vyhlásení uznesenia okresného súdu, a preto si skutočnosť, či sťažovateľka podanú sťažnosť písomne neodôvodnila, mohol a mal preveriť. Za nesprávny, nepravdivý a absolútne protiústavný treba pokladať záver, podľa ktorého skutočnosť, že krajský súd nemal sťažnosť k dispozícii, nemala vplyv na realizáciu práv sťažovateľky a na správnosť rozhodnutia. Domnienka krajského súdu, že sťažovateľka by aj tak neprišla s novou argumentáciou a že všetko podstatné uviedla pred okresným súdom, je neakceptovateľná. Sťažovateľke bolo znemožnené písomne reagovať v rámci opravného konania na právnu a skutkovú argumentáciu okresného súdu, čím došlo k výraznému zásahu do jej ústavného práva.

Z podania právneho zástupcu sťažovateľky z 8. decembra 2015 doručeného ústavnému súdu 10. decembra 2015 vyplýva, že uznesením okresného súdu sp. zn. 33 Tk 2/2015 z 24. novembra 2015 bolo rozhodnuté, že sa trestná vec sťažovateľky postupuje Špecializovanému trestnému súdu Pezinok (ďalej len „špecializovaný trestný súd“), pretože okresný súd nie je na jej prerokovanie vecne príslušný. Vzhľadom na túto skutočnosť sťažovateľka ďalej namieta, že okresný súd nebol príslušný na rozhodovanie ani o jej ponechaní vo väzbe, čo treba považovať za ďalší dôvod protiprávnosti jej držania vo väzbe.

II.

Z uznesenia okresného súdu sp. zn. 33 Tp 107/2015 z 26. júna 2015 vyplýva, že ním bola predĺžená väzba sťažovateľky (popri ďalších obvinených) do 13. novembra 2015. Sťažovateľka je stíhaná pre obzvlášť závažný zločin poisťovacieho podvodu podľa § 223 ods. 1 a 3 písm. c) a ods. 5 písm. a) v spojení s § 138 písm. b) a i) Trestného zákona. Do väzby bola vzatá uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Tp 38/2014 zo 16. mája 2014 z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Jej väzba bola predĺžená naposledy do 13. júla 2015. Okresný súd konal o návrhu prokurátora na ďalšie predĺženie väzby podanom 10. júna 2015.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 4 Tpo 52/2015-159 zo 6. júla 2015 vyplýva, že ním bola zamietnutá (okrem iných) sťažnosť podaná sťažovateľkou proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 33 Tp 107/2015 z 26. júna 2015. Podľa konštatovania krajského súdu sťažovateľka ústne zahlásenú sťažnosť do zápisnice o výsluchu bližšie písomne neodôvodnila a nebola odôvodnená ani prostredníctvom jej aktuálne zvolených a zastupujúcich obhajcov do dňa konania neverejného zasadnutia krajského súdu.

Z odôvodnenia sťažnosti sťažovateľky z 29. júna 2015 vypracovaného jej obhajcom a doručeného podľa dátumovej pečiatky podateľne okresnému súdu 1. júla 2015 o 14.40 h vyplýva, že sťažovateľka sa domáha zrušenia uznesenia okresného súdu s tým, aby návrhu prokurátora na predĺženie väzby nebolo vyhovené. Sťažnosť má 5 strán. Na titulnej strane sťažnosti je ručne (tlačenými písmenami) napísané: „*Ú.Z. SUDCOVI PRE PRÍPRAVNÉ KONANIE NEPREDLOŽENÉ. O PÍSOMNOSTI, ZALOŽENEJ MEDZI DODATKY, HOCI SA SPIS NENACHÁDZAL U SUDCU, BOL SUDCA INFORMOVANÝ AŽ DŇA 14.07.2015.*“ Uvedený text je podpísaný, avšak podpis je nečitateľný.

Z uznesenia okresného súdu sp. zn. 33 Tk 2/2015 z 30. októbra 2015 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 2 Tos 88/2015-10996 z 11. novembra 2015 vyplýva, že sťažovateľka bola ponechaná vo väzbe po podaní obžaloby.

Z uznesenia okresného súdu sp. zn. 33 Tk 2/2015 z 24. novembra 2015 vyplýva, že trestná vec vedená proti sťažovateľke sa postupuje špecializovanému trestnému súdu, pretože okresný súd nie je na jej prerokovanie vecne príslušný.

Podľa zistenia ústavného súdu uznesenie okresného súdu sp. zn. 33 Tk 2/2015 z 24. novembra 2015 sa stalo právoplatným 15. decembra 2015. Toho istého dňa bol spis odoslaný z okresného súdu na špecializovaný trestný súd, kde je teraz vec vedená pod sp. zn. PK-1 T 39/2015.

Podľa ďalšieho zistenia ústavného súdu uznesením špecializovaného trestného súdu č. k. PK-1 T 39/2015-11294 zo 17. decembra 2015 bola zamietnutá žiadosť sťažovateľky (ako aj ďalších obžalovaných) o prepustenie z väzby, pričom spis sa k 8. januáru 2016 nachádzal na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o podaných sťažnostiach proti neprepusteniu z väzby.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 prvej vety ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom: zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchanie trestného činu, alebo ak je to dôvodne považované za potrebné za účelom zabránenia spáchaniu trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo pozbavený slobody v súlade s ustanovením odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej moci a má právo, aby jeho vec bola prejednaná v primeranej lehote, alebo byť prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa takáto osoba dostaví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto je zatknutý, alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Sťažovateľka je presvedčená, že došlo k porušeniu jej obhajobného práva v rámci rozhodovania o väzbe tým, že krajský súd rozhodol o jej sťažnosti proti vzatiu do väzby skôr, než by mal k dispozícii písomné dôvody sťažnosti, ktoré boli včas predložené okresnému súdu, avšak tento ich nepostúpil krajskému súdu. Tak došlo k situácii, keď krajský súd rozhodol o väzbe bez znalosti obhajobnej argumentácie sťažovateľky.

Krajský súd je toho názoru, že vzniknutú situáciu nijako nezavinil, a preto mu nemôže byť vytýkané, že rozhodol bez toho, aby mal sťažnosť k dispozícii. Navyše treba predpokladať, že obsah sťažnosti bol obdobný ako tvrdenia sťažovateľky v rámci jej výsluchu pred okresným súdom.

Z pohľadu ústavného súdu treba predovšetkým zo skutkového hľadiska zdôrazniť, že písomné odôvodnenie sťažnosti z 29. júna 2015 vypracované obhajcom sťažovateľky bolo doručené okresnému súdu 1. júla 2015 o 14.40 h. Znamená to, že z objektívneho hľadiska bol k dispozícii dostatok času na to, aby okresný súd dôvody sťažnosti predložil krajskému súdu, ktorému už predtým bol predložený spis okresného súdu na rozhodnutie o sťažnosti podanej sťažovateľkou hneď po vyhlásení uznesenia o predĺžení väzby. Vyplýva to zo skutočnosti, že krajský súd o sťažnosti rozhodoval 6. júla 2015, teda v piaty deň po doručení dôvodov sťažnosti. Z dôkazov, ktoré mal ústavný súd k dispozícii, sa dá s veľkou mierou pravdepodobnosti ustáliť, že došlo k administratívnej chybe na okresnom súde, keďže dôvody sťažnosti neboli sudcovi pre prípravné konanie predložené, ale boli založené medzi dodatky, hoci sa spis u sudcu nenachádzal a sudca bol napokon o dôvodoch sťažnosti informovaný až 14. júla 2015.

„Súdne konanie v súvislosti s rozhodovaním o zákonnosti väzby musí poskytovať určité garancie procesnej povahy, ktoré sú vyjadrené v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. So zreteľom na to, že čl. 6 sa nevzťahuje na konanie a rozhodovanie o väzbe, procesné záruky tu uvedené nemožno bez ďalšieho uplatniť aj v prípade čl. 5 ods. 4, no určité základné procesné záruky sa musia poskytovať aj v konaní podľa čl. 5 ods. 4, i keď nemusia byť nutne rovnaké ako tie, ktoré vyplývajú z čl. 6.“ (II. ÚS 108/08, II. ÚS 266/2013).

„Právo obvineného na obhajobu ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru treba považovať nepochybne aj za súčasť konania o väzbe. Treba ho teda považovať za súčasť procesných práv obvineného aj podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, resp. čl. 17 ústavy. Povinnosťou všeobecných súdov je umožniť obvinenému uplatnenie práva na obhajobu tak, aby sa zachoval jeho reálny obsah a zmysel. Inak by totiž toto právo nebolo možné považovať za reálne, ale iba za teoretické, resp. iluzórne. Výklad príslušných ustanovení dotknutých právnych predpisov musí byť preto taký, aby uplatnenie práva na obhajobu v konaní o väzbe sa obvinenému reálne umožnilo.“ (II. ÚS 116/2011, II. ÚS 266/2013)

„Z práva na spravodlivý proces vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkazovými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993)“.

„Osoba vo väzbe musí mať v každom prípade možnosť predložiť súdu argumenty a dôvody proti svojmu ponechaniu vo väzbe a vyjadriť sa ku všetkým okolnostiam týkajúcim sa jej dôvodnosti a zákonnosti.“ (II. ÚS 18/2013, III. ÚS 198/05, II. ÚS 266/2013)

Podľa názoru ústavného súdu, hoci treba prisvedčiť tvrdeniu krajského súdu, podľa ktorého tento zo subjektívneho hľadiska nezavinil, že dôvody sťažnosti mu neboli predložené, neznamená to, že by nebol ani z objektívneho hľadiska zodpovedný za to, že o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľky bolo rozhodnuté bez toho, aby boli vzaté do úvahy včas predložené písomné dôvody jej sťažnosti.

Z práva na spravodlivé súdne konanie a z toho vyplývajúcich práv na obhajobu a na povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami strán možno vyvodiť, že rozhodovaním krajského súdu o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľky bez toho, aby mal krajský súd včas podané písomné odôvodnenie opravného prostriedku k dispozícii, došlo k porušeniu čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (bod 1 výroku nálezu). Na uvedenom závere nemôže nič zmeniť hypotetická úvaha krajského súdu, ktorý bez znalosti konkrétneho obsahu dôvodov sťažnosti predpokladá, že tieto boli obdobné ako tvrdenia sťažovateľky v rámci jej výsluchu pred okresným súdom.

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

V zmysle citovaných ustanovení ústavný súd zrušil uznesenie krajského súdu sp. zn. 4 Tpo 52/2015 zo 6. júla 2015 v časti týkajúcej sa zamietnutia sťažnosti sťažovateľky proti

uzneseniu okresného súdu sp. zn. 33 Tp 107/2015 z 26. júna 2015 a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

Sťažovateľka požadovala ďalej prikázať okresnému súdu, aby ju neodkladne prepustil z väzby na slobodu.

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že podľa jeho judikatúry (porov. II. ÚS 252/08) na súlad väzby s ustanovením čl. 5 ods. 1 dohovoru postačuje, ak bolo o jej predĺžení pred uplynutím lehoty väzby rozhodnuté (prvostupňovým) súdom alebo sudcom pre prípravné konanie. Podľa § 184 ods. 2 Trestného poriadku je totiž uznesenie v zásade vykonateľné ihneď, pokiaľ zákon výslovne nepriznáva sťažnosti odkladný účinok a ustanovenie § 83 ods. 3 Trestného poriadku nepriznáva odkladný účinok sťažnosti proti uzneseniu o predĺžení lehoty väzby.

Z judikatúry ústavného súdu tak nemožno jednoznačne vyvodiť, že by zrušenie druhostupňového uznesenia, ktorým bola zamietnutá sťažnosť proti predĺženiu lehoty väzby, malo automaticky za následok nezákonnosť doteraz vykonávanej väzby (porov. najmä II. ÚS 67/2013, II. ÚS 655/2015). Bude úlohou krajského súdu jednak (i) posúdiť to, či na takúto situáciu možno mechanicky použiť pravidlo upravené v § 76 ods. 3 časti prvej vety za bodkočiarkou Trestného poriadku alebo či teleologickým výkladom, prípadne teleologickou redukciou uvedeného ustanovenia nemožno dospieť k jeho neaplikovateľnosti, (ii) ale aj akcentovať to, že v novej právnej situácii (t. j. že vo veci bola 12. októbra 2015 podaná obžaloba a bolo opätovne rozhodnuté o väzbe) nie je možné nezohľadniť aktuálny stav trestného konania v predmetnej trestnej veci a nezohľadniť skutočnosť, že trestné konanie vedené proti sťažovateľke medzičasom prešlo do vyššej fázy trestného konania. Krajský súd tak pri novom rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty väzby sťažovateľky (i) posúdi, či treba situáciu, keď pôvodné rozhodnutie nadriadeného súdu bolo vynesené v lehotách uvedených v ustanovení § 76 ods. 3 časti prvej vety za bodkočiarkou Trestného poriadku, avšak následne bolo zrušené ústavným súdom po uplynutí pôvodnej lehoty väzby, posudzovať rovnako ako prípad, keď nadriadený súd vôbec nestihol rozhodnúť v tam uvedenej lehote, a zároveň (ii) sa bude musieť vysporiadať s otázkou zachovania kontinuity trestného

konania s ohľadom na medzitýmne rozhodnutia o väzbe po podaní obžaloby tak, aby vzniknutý právny stav nebolo možné označiť za stav právneho chaosu. Rovnako sa krajský súd bude musieť vysporiadať so skutočnosťou, že príslušný na rozhodovanie v sťažovateľkinej veci v prvom stupni v momentálnom štádiu trestného konania je v zmysle postúpenia veci okresným súdom (uznesenie okresného súdu sp. zn. 33 Tk 2/2015 z 24. novembra 2015) špecializovaný trestný súd a najvyšší súd ako druhostupňový súd.

V závere ústavný súd zdôrazňuje aj to, že predmetom jeho rozhodovania nebola otázka, či u sťažovateľky sú alebo nie sú splnené podmienky na predĺženie lehoty väzby.

Ústavný súd tak nevyhovел (bod 4 výroku) sťažovateľke v časti, v ktorej žiadala, aby bolo prikázané okresnému súdu neodkladne ju prepustiť z väzby na slobodu. Stalo sa tak jednak preto, že predmetom konania bolo rozhodovanie druhostupňového súdu, ale tiež preto, že po zrušení napadnutého uznesenia krajského súdu a vrátení veci na ďalšie konanie bude krajský súd viazaný už uvedeným právnym názorom ústavného súdu, čo treba v danom prípade považovať za dostačujúce, pričom ten podľa štádia konania zväží ďalší procesný postup.

Nebolo tiež možné vyhovieť požiadavke sťažovateľky na vyslovenie porušenia čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru, keďže tento sa ratione materiae vzťahuje na počiatočnú fázu zbavenia slobody, teda na vzatie do väzby. Pritom v danej veci išlo o ďalšie predĺženie už dlhšie trvajúcej väzby (bod 4 výroku nálezu).

Ústavný súd ďalej konštatuje, že pri svojom rozhodovaní vo veci samej nemohol prihliadnuť na namietanú vecnú nepríslušnosť okresného súdu pri rozhodovaní o väzbe (ako to požadovala sťažovateľka v podaní z 8. decembra 2015), keďže predmet konania bol záväzným spôsobom vymedzený uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 661/2015-16 zo 6. októbra 2015, ktorým bola sťažnosť v presne vymedzenom rozsahu prijatá na ďalšie konanie.

Sťažovateľka požadovala priznať náhradu trov právneho zastúpenia advokátom vo výške 355,72 €.

Ústavný súd jej priznal požadovanú sumu, a to za dva úkony právnych služieb v roku 2015 (prevzatie a príprava zastupovania a sťažnosť) po 139,83 €. Priznal tiež režijný paušál dvakrát po 8,39 € a daň z pridanej hodnoty v sume 59,28 € (bod 3 výroku nálezu).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 časť vety pred bodkočiarkou ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. februára 2016